גליון

אמן ואמן

אמר רבי יהושע בן לוי כל העונה אמן יהא שמיה רבא מברך
שבת קיט
ומדקדק ב.
בכל כוחו קורעין לו גזר דינו

אין גדול לפני הקב"ה יותר מאמן
דברים רבה ז
שישראל עונין

בגודל מעלת עניית "אמן" ו"אמן. יהא שמיה רבא" וקדושת בית המדרש | חודש אדר תשפ"ה | גליון רי"ב

הצלה ממדת הדין

כולנו שומעים על מידת הדין המשתוללת מבית ומבחוץ, צדיקים רבים נפטרים מהעולם, בתי חולים מלאים ומידת הדין מקטרגת.

האם יש עצה וסגולה על מנת להסתתר ולהישמר מפי הדין הנוראה?!

את התשובה לכך מצאנו במכתבו של ההמשגיח הגאון הצדיק ר' אליהו לופיאן זצ"ל: "חכמינו הפליגו מאד בגודל מעלת עניית אמן, עד שהבטיחו: "כל העונה אמן בכל כוחו - קורעין לו גזר דין של שבעים שנה" (תיקוני הזוהר מ, א).

נמצא אם כן, שעניית אמן היא מבחן לאמונתו של היהודי בדברי חכמים, ובפרט בעת הזאת שמידת הדין מתוחה, המאמין בדברי חכמים בוודאי יזהר להקפיד ביותר על עניית אמן, שהלא אין הדבר אינו כרוך בטורח מיוחד או בהוצאה כספית גדולה, ואם אינו מקפיד על כך, הרי שאמונתו בחכמים אינו מושלמת, ואפשר לפיכך נקראת 'אמן' מלשון 'אמונה', כי הוא המלמדת על טיב אמונת של האדם" (קונטרס 'שומר אמונים').

הרי חז"ל הבטיחו כי עניית אמן מבטל את מידת הדין, אם כן, כיצד יכול האדם בימים טרופים אלו להזניח עצה זו?!.

את המעשה הבא סיפר נהגו הפרטי של הצדיק הקדוש ר' ישראל אבוחצרא זצ"ל, הידוע בכינויו 'הבבא סאלי':

"היה זה לפני מספר שנים, כאשר התנעתי את הרכב והובלתי את הצדיק על מנת להשתטח על אחת מקברי הצדיקים בארץ ישראל ולערוך תיקון מיוחד שראה בו הצדיק צורך לאותו שעה.

היתה זו נסיעה רגילה, מסביב נראו גמלים המשוטטים על החול המזוהב הלוהט, בעוד הרוח המדברית מנשבת בעוצמה.

הצדיק הקדוש, הבבא סאלי, ישב לצידי ושקע בתלמודו הקדוש.

לפתע, נשמע ברקע רעש כבד של מנוע מטרטר שהתקרב אל רכבינו, היתה זו משאית - משא גדול וכבדה שנסעה במקביל והובילה ארגזים של תפוזים טריים שזה עתה נקטפו מהשדה ועשו דרכם אל השוק, לפתע, נזעק הצדיק ממושבו ופנה אלי: "מהר! פנה אל נהג המשאית ובקש ממנו תפוז אחד עבורי", באותו רגע הייתי נבוך ותמהתי: מה לצדיק ולחתיכת תפוז גשמית?! הרי הצדיק בקושי מכניס מאכל לפיו ורוב ימיו נמצא הוא בסיגופים ותעניות!, אך צדיק גוזר - והנהג מקיים.

התחתלי להיצמד אל רכב המשאית וצפרתי לו מספר פעמים, נהג המשאית פתח את החלון, ותוך כדי נסיעה שאל: " מה קרה? מה הבעיה?". "תפוז", צעקתי, "הצדיק, הבבא סאלי מבקש תפוז אחד מהמשאית שלך".

נהג המשאית עיקם את פניו והשיב בזעקה מהחלון: "מה נראה לך שאני יעצור עכשיו את המשאית בשביל להביא לך תפוז אחד?! אל תפריע לי בנסיעתי! אם אתם רוצים תפוז, לכו לשוק ותקנו", סיים את דבריו, סגר את החלון והאיץ את נסיעת המשאית.

הצדיק שמע את דבריו של הנהג ולא הגיב.

הייתי המום מסירובו של הנהג אך המשכתי בנסיעה, בעוד נהג המשאית הממהר החל להתרחק תוך כדי שהוא מותיר שובל של אבק אחריו.

הנסיעה המשיכה כסדרה עד שלאחר שעה קלה נוצר פקק תנועה שחסם את הדרך, שוטרים רבים נפרסו על הכביש וחסמו אותו, היה נראה שאירע משהו לא שגרתי.

"מה קרה?", התעניין צדיק, שוטר שעבר בין המכוניות הבהיר לנהגים: " לפני מספר דקות חצתה את הצומת משאית עמוסה בתפוזים במהירות עצומה, היא איבדה השליטה ונכנסה בעמוד חשמל.

התוצאות היו הרות אסון: תא הנהג נמחץ כליל והנהג נפטר במקום, בעוד עשרות תפוזים התפזרו על הכביש, וכעת מפנים את המשאית המעוכה עם התפוזים הפזורים על הכביש". הנהג הצטמרר, הרי זה אותו נהג משאית איתו דיבר לפני כשעה.

הוא הפנה מבטו אל הצדיק אשר חש בתמיהתו, ובצער רב אמר: "דע לך, כי לפני כשעה, כאשר חלפה המשאית על פנינו, ראיתי את מלאך המוות עומד מעל המשאית וחרבו שלופה בידו.

הבנתי מיד כי מדת הדין מתוחה על הנהג והיא תובעת את נשמתו, חמלתי עליו ורציתי להצילו, ועל כן הורתי לך לבקש ממנו תפוז אחד, על מנת שאברך עליו בכוונה ברכת 'בורא פרי העץ' ובשעה שהנהג יענה'אמן' על ברכתי - זכות עניית האמן תעמוד לו להינצל ממידת הדין ובכך תתבטל מעליו גזירת המיתה.

כי בכוחה של עניית אמן להציל את האדם מגזירות קשות, אך מה אעשה והנהג לא הסכים לבקשתי, הרי שהוא הפסיד את הזכות, ולצערי מידת הדין פגעה בו" אמר הצדיק בצער.

האין מידת הדין המשתוללת?! אם כך, חובה על כל אדם החס על נפשו לחזק את עצמו ואת משפחתו בעניית אמן ולהנהיג בבית חיזוק בעניית אמן ובכך ליצור שמירה ממידת הדין הנוראה.

(גליון "טוב לחסות בשם" - פר' תזריע ע"ה)

אפשר להשיג הגליונות היו"ל מדי חודש בחודשו
718-305-6886 | Umein.Vumein@gmail.com | www.UmeinVumein.org

לעילוי נשמת הרה"ק רבי ישראל מאיר בן הרב רבי אריה זאב זצ"ל בעל החפץ חיים
ולע"נ הרה"ק רבי משולם פייש בן רבי מרדכי ז"ע, אבר"ק טאהש - ולע"נ הרה"ק רבי חיים זאנזיל בן הר"ר משה זצ"ל, האדמו"ר מריבניץ